

5.2.1 Oppilaiden osallisuus

Koulutyö järjestetään siten, että sen perustana on oppilaiden osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Huolehditään siitä, että oppilaat saavat kokemuksia yhteistyöstä ja demokraattisesta toiminnasta omassa opetusryhmässä, koulussa ja sen lähiympäristössä sekä erilaisissa verkostoissa.

Oppilaiden osallistuminen oman koulutyönsä ja ryhmänsä toiminnan suunnitteluun on luonteva tapa vahvistaa osallisuutta. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa oppilaiden osuus on tärkeä. Lisäksi oppilaita rohkaistaan vaikuttamaan myös koulun yhteisen toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun ja kehittämiseen. Oppilaille tulee järjestää mahdollisuus¹ osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestyssäännön valmisteluun. Oppilaat ovat myös mukana arvioimassa ja kehittämässä yhteistyötä.

Perusopetuslain mukaan koululla tulee olla sen oppilaista muodostuva oppilaskunta. Oppilaskunnan ja sen toimielinten tehtävänä² on edistää oppilaiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista. Se innostaa oppilaita esittämään näkemyksiään, toimimaan ja vaikuttamaan omiin ja yhteisiin asioihin. Oppilaskunta sekä koulun ja kunnan muut osallisuutta tukevat rakenteet ja toimintatavat tarjoavat tilaisuuksia harjoitella demokratiataitoja käytännössä.

Porin kaupunki

Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen on yksi Porin kaupungin kehittämisen painopisteistä. Oppilaiden osallisuus tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon kaikessa koulun toiminnassa. Osallisuuden tulee näkyä opetuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Osallisuuden kautta edistetään opetuksen tavoitteiden ja kouluviihtyvyyden toteutumista sekä koulun toiminnan kehittämistä. Oppilaita osallistettaessa on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi huolehdittava siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuudet osallistua ja saada mielipiteensä esille.

Opetusyksikössä tehdään yhteistyötä eri kaupungin toimialojen ja yksiköiden sekä muiden tahojen kanssa osallisuuden edistämiseksi. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa on laadittu Nuorten porilaisten marssi vaikuttamisen toimintamalliksi. Porilaiset lapset ja nuoret vaikuttavat oppilaskuntien, alueparlamenttien, nuorisovaltuuston ja verkkodemokratian kautta kaupungin päätöksentekoon. Lisäksi kaupungissa järjestetään johtaville luottamushenkilöille ja virkamiehille suunnattu kyselytunti. Kaikissa kouluissa toimivat oppilaskunnat osallistuvat erilaiseen koulun kehittämiseen ja viihtyvyyteen liittyvään kehittämiseen, suunnitteluun sekä erilaisten teemapäivien ja projektien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Koulun opetussuunnitelmassa kuvataan, miten oppilaiden osallisuutta edistetään.

¹ Perusopetuslaki 47 a § 1 mom. (1267/2013)

² Perusopetuslaki 47 a § 2 mom. (1267/2013)